

organer, bl.a. inden for sundheds- og socialområdet. Det er af stor vigtighed, at man landene imellem i rigsfællesskabet har mere øje for de tunge problematikker, der findes og arbejdes hårdt på, specielt i Grønland.

Der er endnu en stor mangel på uddannet ekspertise i Grønland, hvilket er med til at skabe en umenneskelig venteliste for behandlingsmuligheder. Det er vigtigt, at der snarest tages fat på de store problemer i fællesskab i rigsfællesskabet, og det mener jeg til trods for, at der er hjemmestyre i Grønland. Og derfor er det vigtigt, at dette sker i fællesskab. Det er vores fremtid, der står for skud. Det er især børn, unge og de ældre, der er udsat. Og derfor mener jeg ikke, at Folketinget skal fortsætte den berøringsangst, der til tider kan være, over for at skulle blande sig i grønlandsk politik.

Der er meget af den grønlandske kultur, der er gået tabt i udviklingen. Grønlandernes egne traditioner som trommedans, åndemaneri er blevet tilsidesat for at give plads til dansk kultur, sprog og religion. Men dette er fortid, eller er det? For den dag i dag arbejdes der hårdt i Grønland for en bevarelse af vores fundamentale elementer i vores kultur og identitet. Men gennem flere generationer er der også blevet knyttet tættere og tættere bånd på det kulturelle og det familiære område. Der er altså en samhørighed på tværs af landene, som skaber nogle bånd, der er guld værd for rigsfællesskabet, en værdi, som vi i fællesskab kan bruge som et godt eksempel over for andre lande som Kina; ét Kina, som regeringen betegner det.

Derfor kan jeg ikke lade med at være en smule skuffet over, at statsministeren ikke markant har brugt hjemmestyret som et eksempel for forholdet mellem Kina og Tibet, men det skyldes måske en skyldfølelse over de historiske krænkelser, der er sket i vort eget rige af både kulturen og religionen.

Der foregår i disse år og vel stadig i den kommende tid nogle tætte forhandlinger med USA om amerikanernes fremtidige rolle i Thule og amerikanernes ønske om at forsvare sig mod banditstaterne. Derfor er det glædeligt, at Grønland har fået en mere aktiv rolle end hidtil i arbejdet omkring NMD og i det hele taget i arbejdet omkring udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Statsministeren nævner bl.a. i sin redegørelse, at der også i Grønland er god økonomisk vækst, hvilket jeg er uforstående over for. I Grønland har eksportmarkedet ikke været stigende i de sidste 10 år. Hvad er det, der er så

godt? Er det, fordi man får flere og flere afgifter ind, således at landsstyret i Grønland og for den sags skyld regeringen her i Danmark kan bilde folk ind, at vi er kommet ind i en økonomisk vækst?

Dette mener jeg helt og klart er en socialdemokratisk måde at vurdere en økonomisk vækst på, og vi i Atassut er da heller ikke blinde for de stigende oliepriser internationalt, som helt sikkert også får en negativ indflydelse på den hidtil lave inflation, man har prøvet at bevare i Grønland.

Fiskeriet er jo stadig vort hovederhverv i Grønland, og når hovederhvervet er så ensidigt, og Grønland med så stor import er afhængig af transportmidler til havs, vil man derfor helt sikkert få høj inflation, ikke mindst fordi man også i landsstyret har ophævet lofterne over husleje- og elpriserne. Derfor er Grønlands økonomi tværtimod på vej ind i en ond cirkel, hvor det snart ikke længere kan betale sig at arbejde, og det kan man da ikke kalde for en god økonomisk vækst for den enlige mand eller for den sags skyld kvinde i Grønland.

Det var og er da positivt at se den velvilje, der fortsat er i Folketinget og i regeringen for arbejdet omkring oprindelige folks rettigheder og det samarbejde, der er med regeringen og ngo'er, der arbejder for oprindelige folk. Derfor er det også kedeligt at se, at de penge, som folketingsmedlem hr. Hans-Pavia Rosing med stor stolthed fik på finansloven til ICC, endnu ikke er kommet til de rette. Hvad er meningen med, at man bevilger penge til ICC, og at de et halvt år efter endnu ikke er tilkommet ICC på grund af bureaukratiet hernede?

Til slut mener jeg også, at det er utrolig vigtigt, at man så vidt muligt sørger for at få Grønland med i debatten om euroen. Landsstyremedlem for økonomi i Grønland og landsstyreformanden Jonathan Motzfeldt har i deres udtalelse sagt, at når Danmark tilslutter sig euroen, gør Grønland det samme, men jeg mener da stadig væk, at der er nogle hensyn at skulle tage, ikke fordi jeg er imod, at Grønland skal benytte sig af euroen, men jeg mener dog stadig væk, at vi skal være hensynsfulde, i og med Grønland selv har ønsket ikke at være medlem af EU.

Óli Breckmann (KF):

Jeg må begynde med at takke statsministeren for hans ord i morges og mine to grønlandske kollegers gode ønsker til Færøerne på vejen